

Передплата

на «РУСЛАНА» вносити:

в Австрії:

на цілий рік . . . 20 кор.
та пів року . . . 10 кор.
на чверть року . . . 5 кор.
за місяць . . . 170 кор.

За границею:

цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків

Поодинокое число по 10 сот.

РУСЛАН

«Вареш ми очі і душу ми вилеш; а не возьмеш милости і віра не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска» — В Русланових епальміх М. Шашкевича.

Виходить у Львові щодня крім неділь і руских свята о 5½ год. пополудни.

Редакция, адміністрация і експедиция «Руслана» під ч. 1. пл. Дембровского (Хорунщини). Експедиция місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише напередне застереження. — Рекламыці неопечатаніє вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надїсламі» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 сот. від стрічки.

Новий міністер-президент в посольській палаті.

(X) Сегодня, 15. мая, почала посольска палата дальші засідання після двотижневого відроченя, спричиненого зміною в міністерстві. Політичні і парламентарні круги вижидали з великою цікавістю сего дня, в котрім міністер-президент кн. Гогенльогге виступить з програмовою заявою і та цікавість зовсім оправдана, позаяк із сеї заяви і з розправи, яка над нею вивяже ся, можна буде собі виробити погляд на політичне і парламентарне положеня і на вигляди переведеня виборчої реформи в сій палаті посольській.

Як ми вже перед тим зазначували, виявив доси новий міністер-президент в переговорах переведених з представниками парламентарних сторонництв рішучу волю довести до кінця виборчу реформу і се уважає він передовсім головною своєю задачею. Двотижневі переговори, серед котрих насували ся немалі труднощі і перепони, витворили прихильніше і для міністра-президента корисніше положеня. Кн. Гогенльогге дійшов до переконаня, що не можна вязати з виборчою реформою інших побічних але не менше великих і трудних питань, як на пр. ревізия конституції, парламентаризация мі-

ністерства, позаяк тим способом запутує ся ще більше і так вже трудне політичне положеня і загрожує ся здійсненю виборчої реформи.

Проти парламентаризації міністерства висувують ся поважні річеві і особисті перепони, отже хоч взаємні Австрії з Угорщиною вимагають парламентарного, сильного міністерства, яке би хоч в части могло рівноважити ся з «великим міністерством угорским» і се є горячим бажанєм Корони, всеж таки кн. Гогенльогге був приневолений задля згаданих перепон відложити парламентаризацию міністерства на лучші часи. На тепер має перевести лише «малу парламентаризацию» покликанєм на міністрів-земляків д-ра Дершатту, д-ра Цака і г-р. Дідушицкого.

Імовірно буде г-р. Дідушицкий скорше покликаний на місце д-ра Пентака, як тамті міністри-земляки, а се вказує на довершеня переговорів з колом польским, хоч ще може що до деяких подробиць сеї умови правительства з колом не зовсім викінчені. Значне помноженя мандатів для Поляків і поділ виборчих округів, що забезпечить ліпше стан посіданя верховодячої в колї верстви, довели до злагоди опору польского кола. Розходить ся ще о т. зв. автономічні домаганя польского кола іменно що до розширеня соймового обсягу в справах культури краю і середного шкільниц-

тва. Кн. Гогенльогге має на нинішнім засіданю посольської палати зложити відповідну заяву, що правительство було би склонне до певної міри узглядити сеї домаганя, а скоро ще й ті ріжницї між колом а правительством будуть вирівнані, вступить г-р. Дідушицкий до міністерства. Отже, як ми вже вказували, намагають ся проводити польского кола напором своїм в трудній для правительства хвилі ще більше скріпити свою краю верховладу.

У відносинах з Чехами кн. Гогенльогге промовив уже імовірно дорозумія. В понеділок по полудні відбуло ся засіданя парламентарної комісії чеського клубу, а на сегодня перед засіданем посольської палати назначене засіданя чеського клубу, на котрім наконецно має бути порішено про становище Чехів.

Але хоч чеський клуб в останних часах видавав такі підтійські комунікати, а др. Герольд в промові в Празі про політичне положеня заявив, що правительство мусить доперва приєднати Чехів для виборчої реформи, то при всім тим не можна припускати, щоби Чехи робили які небудь труднощі переведеню виборчої реформи, яка забезпечує ествоване молодоческого сторонництва і тому не схотять приймати на себе великої одвічальности на случай повалена реформи.

Жигимонт Кейстувович

князь Новгородка лит.

(Причинок до его біографії до 1432 р.).

Написав

Богдан Барвіньский.

(Дальше.)

Тепержеж приступаю до розгляненя квестії князюваня Жигимонта в Новгородку по р. 1412. До сего маю дуже важний доказовий жерельний материял. На его основі можна твердити, що від 1422 р. Жигимонт не був вже князем Новгородка, бо в Мельненськїм мирі 27. вересня 1422 р. виступає він тільки з підписом «Sigismundus dux Starodubensis». ¹⁾ Від сего часу згадуваний він вже все у Длугоша (під. pp. 1428 і 1432), як то я в горі підноси́в, тільки яко князь Стародубский. Не тому, що Стародуб «zagłuszyl» Новгородок, як думає Бартошевич ²⁾, бо Новгородок був далеко важнішою позицією, чим Стародуб, при-

нялась для Жигимонта назва Стародубского, а тому, що він діставши Стародуб, Новгородка вже немав в своїм посіданю. ¹⁾ Тільки на тій основі зрозуміле се, що Витовт надав своїй жінці Юліянні в доживотє 1 цвїтня. 1428 р. не то половину Новгородка, записану Жигимонтові, але «*terram castrumque Nowogrodek Lithwanicum, cum toto districtu Nowogrodensi*», ²⁾ а сеж знов служить яко доказ, що Жигимонт Новгородка в тім часі вже не мав. Що більше, в р. 1430. був з рамени Витовта Петро Монтигродович намісником Новгородка лит. ³⁾, отже не могло там бути рівночасно удільного князя.

Годить ся тут піднести сю обставину, що звістка з 1412 р. про князюване Жигимонта в Новгородку дає можливість

¹⁾ Про причини наданя Жигимонтові Витовтом Стародуба гл. Жиг. Кейст. с. 17; Zygm. Kiejst. с. 23. Мабу́ть по поданю Стар. відібрав Витовт Жигимонтові записану половину Новгородка.

²⁾ Cod. ep. Vitoldi. ч. 1321, с. 794.

³⁾ Wolff: Senatorowie i dygnitarze W. Ks. Lit. с. 34. Намісником Новг. лит. був Монт. ще й опісля за часів Жиг. яко вел. князя. пор. Жиг. Кейст. Дод. III-ий, с. 131.

певнійше означити час наданя ему Стародуба Витовтом. Не між 1408 а 1411 р. ¹⁾ дістав Жигимонт Стародуб, а доперва десь між 1412 а 1422 р., бо 1412 р. виступає він ще тільки яко князь Новгородка лит.

Пригляньмо ся ближе тій звістці з 1412 р., поданій в IV. т. «Малопольского кодексу». Є се документ з датою «Краків, 9. мая 1412 р.» Друкований з пергаминового оригіналу, при яким тепер брак печатки. Документ що до автентичности не підлягає ніяким сумнівам. Виставив его «Pascho heres de Staszow, procurator illustris principis domini Sygsmundi, Dei gracia ducis de Nowogrodek», розсуджуючи «*ex commissione et mandato ipsius dominiducis*» справу між шляхтичем Рафаїлом «*de Moszczenicze*» і Яном Пліхтою, солтисом «*de Jodlowca*» (в повіті бохеньскїм) ізза солтиства Йодлівці. Свою інгеренцію мотивує Паско ще в сей спосіб: «*ego vero Pascho volens iusticiam facere, descendi Cracoviam*».

¹⁾ Пор. Жигм. Кейст. с. 17; Zygm. Kiejst. с. 32—23.

¹⁾ Dogiel: Codex dipl. Pol. et Lit. IV. с. 114.

²⁾ Encyklopedya Powsz. (Orgelbranda) XXVIII. с. 829.

Коли отже положене правительства що до взаємин з трема головними сторонами поправило ся, то положене і вигляди Русинів погіршили ся, бо навіть признані Гавчівскою реформою користи для руского народу ослаблені наслідком нанору польского кола і осягнених ним успіхів. Є се з одного боку наслідком малочисельности руского клубу, з другого боку єго відокремленє посеред інших парламентарних стороництв, бо н. пр. далеко менше численний народець як Словінці осягнули значні успіхи наслідком зєдиненого в Славянськїм Союзї поважного числа словянських, хорватских і чєских послів, чим они для чєского клубу представляють добрих союзників, а сим приневолюють і правительство з ними числитися.

Сьогодні перед засіданєм палати має руский клуб відбутися нарада що до дальшого свого становища в справі виборчої реформи і правительства.

Російська дума.

Суботнішнє засіданє зачало ся о год. 11^{1/2} перед полуднем) великою маніфєстациєю за амнестиєю. Коли президент повідомив, що між наспівшими желанями на отворенє думи є також телеграми з ріжних вязниць від політичних вязнів, жадало кілька послів, щоби їх відчитати. Відчитано їх серед бурі оплесків. Ціла палата, з виїмкою кількох послів, повстала з місць і підносила гремучий оклик: амнеції, амнеції! Ся величезна і горяча маніфєстация думи викликала вражінє в цілій Росії в найвисших кругах. Відтак ухвалено подякувати вязням за їх желаня. Також прийнято оплесками і ухвалено подяку на повитальну телеграму фінляндского союму; оплесками витано телеграму від кв. Микола Чорногорского і інші 240 письм, між якими находила ся також телеграма від Народної Ради... але чєскої.

З зарядженого відтак вибору ви-

Жигимонта зове Паско »з Божої ласки князем Новгородка«. Що до Новгородка, то певно мусів мати Жигимонт 1412 р. в своїм посіданю лиш записану собі 1411 р. »medietatem Nowogrodeg«, а крім сего »in eodem Now. quatuor curie... cum ipsarum pertinenciis, que quondam ad Grodno pertinebant: Astaschina maior et Ast. minor, Senno et Rayeze. Castrum Hoymi, locus Rayezlicza et districtus Czezechisk, distr. Woda, curia que iacet in Granowach«. ¹⁾ Др. Прохаска замічає в згаданій рецензії, що 1412 р. мав Жигимонт »рєwno jakaś znaczna częśc« Новгородского князїства. Щоб мав цілий Новгородок, на се нема жєрельних доказів і се противилоб ся записови з 1401 р.

Що знов до сего Паска, дідича Сташова ²⁾, який виступає в згаданій висше справі яко »procurator« Жигимонта з порученя останнього, то сю річ треба хиб-

¹⁾ Co d. ep. Vit. ч. 233.

²⁾ Се або село над Вислою, козенцкогo повіту, або місто судомирского повіту. Słownik geograficzny XI, с. 286.

шов першим віцепрезидентом кв. Петро Долгоруков 382 голосами на 429 голосуючих, другим харківского професора Гредескула 372 голосами і 5 помічників одноголосно. При кінци засіданя президент предложив внесенє пос. Родічева з жаданєм, щоби на престольну промову царя вручити єму адресу з заявою, що повна амнеція є доконче потрібна. За для редакції адреси вносить вибрати комісію з 33 членів. Дума ухвалила нагло трактувати се внесенє і отворила над ним дискусію.

Пос. Родічев заявив у своїй промові, що се внесенє не походить від стороництв, а є всенародною справою. Оно не є проєктом закона, бо уділенє амнеції належить до прерогатив корони. Звертаєм ся з прошенєм до монарха і даємо вираз бажаню народа. Ми не хотїлиб, щоби се бажанє стало жаданєм. Росія є державою, якої вчені правники твердять, що в ній не існує кара смерти, тимчасом в семім місяцю цвітни виказано 99 вироків смерти. Кроваві мари втискають ся до палати і мусить ся їх прогнати, щоби можлива стала праця думи. Амнеція відносить ся до справи, не до осіб і тому мусить бути загальною. Частинної амнеції ми не потребуємо! Похибка, сповнена 30. жовтня не повинна повторити ся. Людям, які сповнили злочин, належить вибачити з любовю, тим більше, що они сповнили єго в імя ідеї, якою ми всі живемо. Загальна амнеція буде печатию поєднаня межі царом а народом (Гучні оплески).

Відтак промовляли селяни Оникін, Алядин і інші, домагаючись амнеції в пристрастных промовах. Ухвалено вибір комісії адресової перевести в неділю і на сім замкнено засіданє о год. 9. вечером.

На початку неділішного засіданя два нові наглї внесеня в справі амнеції, щоби іменно в телеграфічній дорозі звернути ся до царя з просьбою о амнеції. Против сего виступив віцепрезидент Гредескул і гр. Гайден, а за внесенями в дальше острих словах московский робітник Савелев. Вкінци дума підтак розуміти, що се був »повновласник-завідатель дібр Жигимонта та заряджував єго »данинами«, які Жигимонт мів мати, подібно як пр. Свигригаїло ¹⁾, також в краях польскої Корони, не виключаючи можливости, що заряджував сей Паско також добрами Жигимонта в князївстві Новгородскім. Згаданє солтиство Йодлівка в бохеньскім повіті могло бути одною із таких данин Жигимонта (певно були тут сільні жупи) й тому в спірній справі післав він для розсудженя свого прокуратора. В противнім разі тяжко булоб зрозуміти се висиланє Паска до »чужого краю »ex commissione et mandato« самого Жигимонта. Для біографії Жигимонта до 1432 р. се дуже цікаве.

(Конець буде).

¹⁾ Грушевський. Історія Укр.-Руси IV, с. 194—5 і 453. Тут про держави Свигр. в Галиччині.

кинула наглість внесенє і перевела вибір адресової комісії. Заразом приняла внесенє посла Вінавера, провідника кадетів, щоби комісія предложила палаті проєкт адреси до дня 15. с. м. о год. 2. по полудни, а до того часу дума перерве свої наради.

Дальше приняла дума предложене 27 польскими послами внесенє, після якого адресовій комісії має передати ся також їх »exposé« про автономію польского королївства

Визволена Хорватия.

З Загребу пишуть «Буковині»:

Хорватия, катована через 38 літ, побачила нараз перед собою красну будучність. Система Луєца пропала раз на все. Хорватия увільнила ся вкінци від тяжкого тягару, що угнітав її десятками літ; вона вже не могла довше зносити тираньства. Хорватський лев збудив ся із сну, пірвав кайдани, неволі і став вкінци свободним...

Ще перед тижнем ніхто в Хорватії не був би важив ся думати про так скорий упадок ославленої національної партії. Вправді кожний звав дуже добре, що сю реакційну партію ненавидять в краю, що вона не має в Хорватії ні одного прихильника, але хто міг сподівати ся, що при теперішній виборчій системі, при 90 проц. урядничих голосів, проявить ся правдива воля народу.

Навіть Мадярів, що так ясно зазначили свою самопевність, заскочив вислід нашої виборчої кампанії. Бо вони були надто добре поінформовані про наші відносини, щоби могли вірити в наші успіхи. А однак, придавлений хорватський невільник не міг вже довше зносити тяжкого ярма; зависимий урядник, тероризований купець і ремісник ризикували екзистенцію своїх родин і голосували за опозицію. Сю побіду маємо завдячити свідомости маленького числа наших виборців (—%) і пробудженю національної свідомости у всіх верствах населеня. І ся побіда робить кожного Хорвата гордим; ма знаємо, що через неї дійдемо до сотвореня таких обставин і підстав, які ми використаємо відтак в дальшій боротьбі нашої опозиції. Коли ми маємо завдячити маєву побіду головно пробудженю хорватскої самосвідомости, то мусимо додати, що до неї причинив ся також і другий фактор. Се резолюція в Реці. Се було орудє, що вирвало силу з рук наших тиранів і так мусїли вони, зневажені народом, опущені верховодячими кругами, зробити місце опозиції. Тих, що цілі десятки літ мали для опозиції лише потоки лайок на устах, що волю народу модифікували багнетами, прєсу і її представників переслідували, а навіть дійшло до того, що чоловіка публичної праці осуджувано після літ просидженя в тюрмі, знищив акт рекскої резолюції! Хорватські політики станули на становиску жадань, котрі можна сейчас зреалїзувати; се було засудом смерти на національну партію. І колиб ті чорні духи Хорватії вже при послїдних судорогах своєї партійної організації не були послугували ся своєю силою, колиб вони не були уживали адміністративного апарату до своїх партійних цілій, то не були би післали до парламенту ні одного із поміж своїх, їх партія належалаб зовсім до історії, і то до найчорніших моментів в хорватській історії.

І так, на 88 округів виборчих, із яких вони перше заступали 75, удало ся їм »удержатись« в 34. За те опозиция зросла із 13 мандатів на 51. Вправді опозиция не творить цілости, якаб могла взяти правліне в свої руки і складає ся із елементів, які здебільша не є спосібні до управи, але усі ті елементи згоджують ся вповні у квестиях, які вимагають швидкої полагоди. — Опозиция складає ся із 21 послів, яких вибрано на основі рекскої резолюції, із 19 членів хорватскої партії

права Старчевича і 4 диках. Хоч ці партії своїми програмами відбігають одна від другої таки далеко, то в справі заведення свободи преси, установлення судів присяглих для політичних провин, незалежності судів і в kwestii загального, прямого і тайного голосовання будуть вони виступати солідарно. Поки приверне ся отсі условини для культурного життя нашого народу, то парламент буде й так вже розв'язаний і розпише ся нові вибори на основі нової виборчої ординації. Ті вибори усунуть відтак на віки послідні недобитки національної партії, а партії, що згуртували ся довкола рекської резолюції, можуть тоді рефлектувати на 65 мандатів — а ся кількість вистане на блок, який би переняв правліне.

Скріплена нововведеними модерними інституціями, зможе відтак Хорватія увійти в переговори із Угорщиною, щоб омисля перейти до ревізії угорско-хорватскі угоди і розв'язки непорішених kwestii, які доси мучать угорско хорватську спілку. Повинно вже раз прийти до прилучення Далматії, до подавля хорватскій мові значіння у всіх державних інституціях, до розв'язки рекського питання та до здобути самостійности фінансів — коротко кажучи — до зреалізованя рекської резолюції.

Тоді як рекські резолюціоністи підірали Мадярів в їх борбі проти всемогучої камарилі і унимали ся за угорськими справами, як за своїми, то угорська коаліція хорватскі жаданя акцентувала. Та сама коаліція має нині в руках правліне, так як хорватскі резолюціоністи; хочемо бачити, хто додержує слово. Нині знаємо лише те, що Угорщина прийшла вже до розуміння, що сильна Хорватія може бути для неї тільки корисною!

Все, що чує по хорватски, глядить нині бодро в будучність. Який небудь оборот події й прибрали би, то ми є тепер вольні; се є вистарчаючою порукою для нашої будуччини і нашого поступу.

Едо Маркович.

Н О В И Н К И.

— **Календар.** В середу: руско-кат.: Теодозія печерск.; римо-кат.: Іована Непомук. — В четвер: руско, кат.: Пелагії; римо-кат.: Пасхаліса.

— **XIII. звич. загальні збори „Дністра“** відбули ся нині, як що року, в великій салі „Нар. Дому“. По соборній службі Божій в Успенській церкві почали ся по 10. г. рано заг. збори тов-а взаїмних обезпечень „Дністер“. Сегорічні збори були незвичайно численні. Явило ся около 400 членів з правом голосованя і відпоручників громад Між присутними переважали селяни, котрі прибули зі всіх сторін Галичини, а навіть з Буковини. Сильніше як попередніми літами було заступлене духовенство, а також позальвівська інтелігенція світська. Львівскі члени „Дністра“ прибули на збори в значнім числі.

За президиальним столом засідали о. митрат Туркевич, заступник президента надз. Ради, директори „Дністра“ др. Кулачковський, др. Федак і проф. Шухевич, заступник директора др. Бабюк, а при бічнім століку радник двора Гут, яко правительственный комісар.

Збори отворив о. митрат Туркевич і представивши в головних чертах діяльність товариства в посліднім адміністраційнім році, зазначив, що тов-о розвивало ся гарно і подякував дирекції за її працю. З дневного порядку др. Федак відчитав протокол з попередних заг. зборів, який зібрані прийняли без дискусії. Звітів дирекції і надзир. Ради та касового не відчитувано на внесенє одного з присутних членів задля того, що членам роздано друковані звіти. При дискусії над звітом промовляло много бесідників, звертаючись до дирекції о поясненя, яких уділяли др. Кулачковський і др. Федак. Між иншими о. крилош. Гординський з Кульчиць запитав о виясненє позиції в рахунку п. з. «страги на курей цінних паперів», «заплатені

відсотки» та радив що до уділяня товариствам запомог в той спосіб, щоби не ділити запомоги між кільканадцять товариств, але щоби що року давати виешу запомогу одному з важніших товариств.

Др. Федак пояснив, що страги на курей паперів зазначені в касовім звіті в квоті близько 2.000 К належить в той спосіб розуміти, що з кінцем кожного року обчислює ся по тогодневнім курсей всі цінні папери, в яких тов-о льокує капітали, і виказує ся різниця курсей, котра однак находить покритє в окремім фондї на то призначенім. Знижка курсей паперів зовсім однак не впливає на їх вартість, бо $\frac{1}{2}\%$ від них остає той самий. Заплатені відсотки відносять ся до квот, які товариство взаїмних обезп. „Дністер“ затыгає в товаристві взаїмн. кредиту „Дністер“ в случаю потреби виплатеня більших шкід. По вичерпаню дискусії над звітом п. Мельник іменем ревізійної комісії поставив внесенє на уділенє дирекції абсолютної, що збори прийняли одностайно. По короткій дискусії ухвалено потім внесенє надз. Ради на розділ злиску в квоті 93.796-90 К. З него призначено 20% до резервового фонду, а решту, доповнену із спеціального фонду, призначено на зворот членам в висоті 5% премії. О 12. год. в полудне збори приступили до голосованя картками над вибором 6 членів надзираючої ради, 5 заст. членів, 3 членів ревізійної комісії і 1 заступника. Голосованє покінчило ся о 1. год. Обчисленє голосів потребає довше як давніми літами, бо на салі курсували дві листи виборчі, друкована і гектографована, які також немилосерно черкано. По голосованю послідуєть ще інтерв'юванні членів, а по полудні о 5. год. в тій самій салі, а не як давніше в льокалі „Дністра“, будуть загальні збори тов-а кредитового „Дністер“.

— **Курс науки письма в Теревовлі**, уладженній тов. „Читальня“, закінчено дня 29. м. м. Минулого року розпочато курс в половині марца, а закінчено в пол. червня. Із 17 зголошених скінчило науку шістьох. Сего року наука розпочала ся з початком грудня, а зголосилось разом 40 осіб обох полів у віці 15—43 літ. З огляду на таке значне число зголошених наука відбувала ся в 3 відділах по 2 години тижнево, а пізніше в 2 відділах по 2 години. Наука, хоч провадив її лиш один учитель, відбувала ся правильно, однак богато зголошених покинуло науку і при кінці зістало ся на обох відділах 16. На торжественнім закінченю курсу роздано фреквентантам свідоцтва, 6 книжочок щадничих з вкладками по 5 К і кільканадцять книжочок до читаня.

— **Одвічальність громадских рад.** Хроніка пожарів записала сего року кілька великих пожарів по селах і містах, а дрібних вогнів, при яких згоріло по кілька будинків, було безліч, але вісти про них не дістали ся до публічної відомости. Чим ближше літа, тим хроніка пожарів богатша і тим ревніше повинни передовсім сільскі громади берегти ся перед пожежою. А чи так діє ся? Навіть в найсвідоміших селях східної Галичини ледви третина господарств обезпечена від вогню. Мало де перестерігає ся поліційно-огневі приписи. На 100 господарств ледви при однім найде ся бочка з водою і поломаний гак, душениць майже нігде нема. Се річи, які у кожного господаря повинні бути під рукою. В більше чим половині громад східної Галичини нема сикавок, хоч на них призначено потрібні квоти в громадских бюджетах. Гроші лежать, а сикавку купують аж тоді, як вигорить пів села. Такі недбалі громадскі ради повинні бути карані в уряду. До зорганізованя в селі пожарної сторожи потреба трох пожарів. По кіншім купують сикавку, по другім засновують пожарну сторожу, а по третім вводять її в житє, відбувають загальні збори і спроваджують інструктора пожарництва до вичученя пожарної оборони. Бувають вже випадки, що громадяни не оглядають ся на своє неадарне начальство і купують сикавку дорогою складок. Так само поступають тепер ті пожарні «Соколи», котрим громадскі ради не

дають до ужитку громадских сикавок. З складок між своїми членами платять першу рату (около 200 К) за сикавку а решту сплачують векселевою дорогою ратами, розложеними на 3 або 4 роки. Инша річ, що громадяни самі, дбаючи о свій маєток, повинни на такі громадскі ради, що не хочуть справити сикавки, пожалувати ся в повітовій раді, а навіть в краєвім відділі. Порядний віит і громада, що дбають о свою громаду, певно не допустять до того, аби гроші на сикавку лежали даром, а громадяни теріли шкоду при пожарах. Єслиж гром. рада не дбає про село, то нема її пощо щадити.

— **З львівської архієпархії.** Канонічну ієстичію дістали оо.: Григорій Грушка на Пеняки, Василь Давидяк на Успенську церкву у Львові, Дионіз Майковський на Поручині, Омелян Лопушанський на Кунашів, Іосиф Коменда на Слівки, Омелян Кордуба на Олексичі, Юліан Давкий на Гніздячів, Юстин Гаврилович на Чагрів і Теодор Богачевський на Голинь. — Завідательства одержали оо.: Константин Гуляй в Пліснях, Александр Гвоздецкий в Підгірцях, Антін Онуферко в Скалаті, Богдан Охримович в Тухлі і Володимир Федів в Лецьківці. — Парох. сотрудниками назначені оо.: Іван Чарторижский в Роздолі, Володимир Скоробогатий в Дубравці, Стефан Приплес в Конохах, Мелетій Бирчак в Буску, Волод. Гургула третім сотрудником при львівській Успенській церкві в характері експозита при Преображенській церкві у Львові і Іван Давидович при Успенській церкві. — На конкурс виставлені парохії: 1) Тухля, 2) Кабарівці, 3) Фирлів, 4) Скалат, 5) Смерже, 6) Межириче, 7) Ольховець і 8) Жуличі з речинцем до 30. червня; 9) Закомарє і Козлів з речинцем до 16. червня. — Крилошанські відзнаки дістали оо.: Стеф. Донарович з Боринич і Ант. Целевич з Лозни.

— **Пожари.** З Яворова пишуть: Дня 9. с. м. вибух о годині 10. в почи грізний пожар на передмістю Наконечнім. В одній хвили обхопив огонь господарскі будинки і хату господаря Кароля Жмурка. Жертвою огню упала ціла загорода, 23 овець, безрога вартости 120 К, збіже, цілий домашній інвентар і 60 К готівки. Жмурко при огни сильно попик ся. Шкода виносить 5000 К, з чого було обезпечено 1600 К. Причина пожару підвал. — Послідної ночи вибух пожар у Львові при ул. Янівській ч. 62, де згорів один дім, власність д. ра Малаховского, б. презид. міста.

— **Зеліничий злодій.** На зеліничій стації в Тлустім прихоплено зеліничого машиніста з Заліщак Николая Пиндуса в хвили, коли закрав ся до стаційної каси, отворив її підробленим ключем і почав красти з неї гроші. Пиндус признав ся, що в той спосіб обкрадав стаційну касу в Тлустім від пів року, а від кількох літ стаційну касу в Заліщиках і укаув разом до 6000 К. Дійсно в обох тих касах лучали ся в послідних часах часто значні недобори, а покривати їх мусіли каснери із своїх доходів. З той причини двоє урядників навіть віддалено, против двоє заряджено дисциплінарне слідство, а начальника стації в Тлустім перенесено на инше місце.

— **Нові гроші в Чорногорі** будуть тепер заведені на основі указа пануючого князя. Доси Чорногора не мала власної монети, лише послугувала ся австрійскою, що мала у неї значінє монети державної. Тепер постановлено завести власну монету, покищо лише дрібну з нікю і бронзу, що відповідає австрійским 20, 10 і 1 сотикам. Ті гроші подібні зовсім до австрійских, лише державний герб і напис инші. Позаяк Чорногора не має власної монетарії, тому вибиранє нових грошій мусіла поручити заграници, іменю головному монетарному урядови у Відни, що в останних часах займає ся крім заспокоюваня власних потреб виконуванєм замовлень для чужих держав, а то для Бразилії, Єгипту, Ліхтенштайну і Сербії.

— **З зеліниць.** Дирекція державних зеліниць у Львові розписала ліцитацію на доставу коксу, вугля ковальского і вугля до опалюваня помешкань на рік 1907. Ближші у-

